

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 1,084 คน
(จุลสาร กองบริหารงานบุคคล 2558. (2558 : 15) จำแนกเป็น
 - 1.1 บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 648 คน
 - 1.2 บุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 436 คนรวมทั้งสิ้น จำนวน 1,084 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้มาโดยวิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของทาโร ยามานะ
(Taro Yamane 1973 : 727) ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N แทน ขนาดของกลุ่มประชากร

n แทน ขนาดของตัวอย่างที่สุ่ม

e แทน ความคลาดเคลื่อนกำหนด เท่ากับ .05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{1084}{1 + 1084(.05)^2}$$

$$n = 292.18$$

$$n \approx 293$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คำนวณได้ 292 คน เพื่อให้ได้จำนวนเต็มผู้วิจัยจึงปรับเศษของกลุ่มตัวอย่างเป็น 293 คน

3. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster or Random Sampling) โดยผู้วิจัยจะแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็นกลุ่มตามตัวแปรอิสระเพื่อให้แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกทุกประเภทครบถ้วนตามความต้องการ ได้แก่ เพศ (ชาย,หญิง) ประเภทบุคลากร (สายวิชาการ, สายสนับสนุน) ระดับการศึกษา (ต่ำกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี) ระยะเวลาการทำงาน (ต่ำกว่า 5 ปี, 5 – 15 ปี, 16 ปีขึ้นไป) แล้วจึงทำการสุ่มตามความสะดวกเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีการกระจายทั่วถึงจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 293 คน จากนั้นผู้วิจัยจะได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และการสุ่มแบบง่าย โดยใช้วิธีการจับสลากกลุ่มโดยใส่คืนตัวอย่าง ด้วยวิธีจับมาทีละรายชื่อ และทำการบันทึกไว้ เมื่อได้รายชื่อแล้วก็นำไปใส่ในกล่องอีกครั้ง (With Replacement) เพื่อให้การจับสลากแต่ละครั้งเกิดการกระจายของกลุ่มตัวอย่างเท่าเทียมกัน จนได้กลุ่มตัวอย่างครบถ้วน ตามจำนวน 293 คน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
แต่ละสถานภาพ

สถานภาพบุคลากร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
บุคลากรสายวิชาการ	648	176
บุคลากรสายสนับสนุน	436	117
รวม	1,084	293

ที่มา : กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (2558 : 15)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รายการ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
จำนวนประชากร	538	546	1,084
สัดส่วนของประชากรแต่ละกลุ่ม	$\frac{538}{1084} = 0.496$	$\frac{546}{1084} = 0.504$	1.000
จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม	0.496×293 = $145.33 \approx 145$	0.504×293 = $147.67 \approx 148$	293

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รายการ	ประเภทของบุคลากร		รวม
	สายวิชาการ	สายสนับสนุน	
จำนวนประชากร	643	441	1,084
สัดส่วนของประชากรแต่ละกลุ่ม	$\frac{643}{1084} = 0.593$	$\frac{441}{1084} = 0.407$	1.000
จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม	0.593×293 = $173.75 \approx 174$	0.407×293 = $119.25 \approx 119$	293

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รายการ	ระดับการศึกษา			รวม
	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี	
จำนวนประชากร	143	325	616	1,084
สัดส่วนของประชากร แต่ละ กลุ่ม	$\frac{143}{1084} = 0.132$	$\frac{325}{1084} = 0.299$	$\frac{616}{1084} = 0.569$	1.000
จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละ กลุ่ม	$0.132 \times 293 = 38.68 \approx 39$	$0.299 \times 293 = 87.61 \approx 87$	$0.569 \times 293 = 166.72 \approx 167$	293

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาการทำงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รายการ	ระยะเวลาการทำงาน			รวม
	ต่ำกว่า 5 ปี	5 ปี -15 ปี	16 ปีขึ้นไป	
จำนวนประชากร	426	475	183	1,084
สัดส่วนของประชากรแต่ละ กลุ่ม	$\frac{426}{1084} = 0.393$	$\frac{475}{1084} = 0.438$	$\frac{183}{1084} = 0.169$	1.000
จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละ กลุ่ม	$0.393 \times 293 = 115.15 \approx 115$	$0.438 \times 293 = 128.33 \approx 128$	$0.169 \times 293 = 49.52 \approx 50$	293

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ จะดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งมีลักษณะคำถามปลายปิด (Close - Ended) และคำถามปลายเปิด (Open - Ended) แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประเภทบุคลากร ระดับการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม โดยแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ทั้งหมด 6 ด้าน

1. ด้านความเชื่อมั่น
2. ด้านความเต็มใจ
3. ด้านความภูมิใจ
4. ด้านการมีส่วนร่วม
5. ด้านความภักดี
6. ด้านความคงอยู่

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันต่อองค์กร
- 2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ อันจะทำให้ทราบถึงความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด
- 2.3 ศึกษาแบบสอบถามของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 2.4 สร้างแบบสอบถาม
- 2.5 นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
- 2.6 ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา

3. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถาม เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเนื้อหา ภาษา และการวัดผลประเมิณผล โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์ของการศึกษา โดยการหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 50 - 100) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67 - 1 โดยกำหนดให้

สอดคล้อง มีค่าเท่ากับ +1

ไม่แน่ใจ มีค่าเท่ากับ 0

ไม่สอดคล้อง มีค่าเท่ากับ -1

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่ $\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิด

183

1084

\bar{X}

50

เห็นของผู้เชี่ยวชาญ

R = คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนกรรมการผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

3.1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา ร.ป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ วงศ์กระบาถาวร ตำแหน่ง ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ วุฒิการศึกษา ศศ.ด.(ภาษาไทย) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต ชัยเกียรติธรรม ตำแหน่ง ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ วุฒิการศึกษา อ.อ.ด.(วิจัยและพัฒนาหลักสูตร) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและ
ประเมินผล

ผลปรากฏว่าส่วนมาก มีค่า IOC เท่ากับ 1 ซึ่งเกินกว่าเกินกำหนด (.67) เอาไว้ ทั้งนี้
เป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญได้ช่วยแก้ไขและแนะนำไปในคราวเดียวกัน

3.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม คือ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน และทำการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .92 ซึ่งเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (.80) ไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ให้บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยอธิบายให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจก่อน
3. เก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้จัดทำข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. กำหนดระดับคะแนนในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ผูกพันมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ผูกพันมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ผูกพันปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ผูกพันน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ผูกพันน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

4. การวิเคราะห์ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวม รายด้านและรายข้อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาเทียบตามเกณฑ์มาตรฐาน 5 ระดับ ดังนี้ (วรพจน์ พรหมลัทธิพรต และสุ่มัทนา กลางคาร. 2553 : 101 : อ้างอิงมาจาก Best 1977 : 174, Daniel 1995 : 19)

$$\text{จากสูตร ความกว้างของอัตราภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า จากสูตร ความกว้างของอัตราภาคชั้น} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้น ระดับค่าเฉลี่ยของความผูกพันจึงมีค่าเท่ากับ 0.8 ซึ่งแสดงเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความผูกพันต่อองค์กรระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความผูกพันต่อองค์กรระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความผูกพันต่อองค์กรระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความผูกพันต่อองค์กรระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความผูกพันต่อองค์กรระดับน้อยที่สุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาปัญหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลพรรณนาด้วยตารางการแจกแจง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จะใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการทดสอบค่าที (t-Test One Sample)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน ได้แก่ เพศ และประเภทบุคลากร โดยการทดสอบค่าที (T - Test Independent Samples)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความผูกพัน
ต่อองค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มที่เป็น
อิสระจากกัน ได้แก่ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-Test)
แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) ในกรณีที่ผล
การทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
เป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe Method)

5. ข้อเสนอแนะ ใช้การแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาความ